

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia grudnia 2010 r.

– tekst ujednolicony –

**Pan
Zbigniew Fąfara
Dyrektor
Oddziału Elektrociepłownia Kielce
PGE Górnictwo i Energetyka
Konwencjonalna S.A.
w Kielcach**

LKI-4101-16-02/2010
P/10/049

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrociepłownia Kielce w Kielcach (Elektrociepłownia) kontrolę w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów paliw przez Elektrociepłownię w latach 2009 – 2010 (trzy kwartały).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Elektrociepłowni w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:

- utrzymywanie zapasów węgla kamiennego w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców;
- należyte zabezpieczenie interesów Elektrociepłowni w umowach na dostawę węgla;
- gromadzenie zapasów węgla na placach składowych z zachowaniem warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochrony środowiska;
- wykorzystywanie biomasy jako paliwa alternatywnego dla wytwarzania energii elektrycznej.

1. W okresie objętym kontrolą Elektrociepłownia, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2003 r.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych², utrzymywała stan zapasów węgla w ilościach odpowiadających co najmniej trzydziestodobowemu zużyciu. W okresie od kwietnia do lipca 2009 r. zapasy paliwa 12-krotnie przekraczały poziom normatywny zapasów, od sierpnia do października 2009 r. – odpowiednio: 15-, 18- i 17-krotnie, a w sierpniu i wrześniu 2010 r. – 13- i 16-krotnie. W pozostałych miesiącach objętych kontrolą zapasy węgla były od 46,3% do 62,2% wyższe od zapasów normatywnych.

Elektrociepłownia wywiązała się z obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne³ i utrzymywała zapasy węgla kamiennego w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców.

W latach 2009-2010 (do 30 września) Elektrociepłownia nie była kontrolowana przez Urząd Regulacji i Energetyki (URE) w zakresie utrzymywania zapasów paliw w wysokości i na zasadach określonych w art. 10 ust. 2-5 ww. ustawy i rozporządzenia. Na żądanie prezesa URE Elektrociepłownia przekazywała informacje o zapasach paliwa wg stanu na 1 stycznia 2009 r. oraz 1 września i 1 listopada 2010 r. Wielkości rzeczywistego zużycia paliwa i rzeczywistej wielkości zapasów podane w tych informacjach były zgodne z wielkościami ustalonymi w trakcie kontroli NIK. URE w oparciu o dane z *Informacji o posiadanych zapasach paliw wg stanu na dzień 1 stycznia 2009 r.* nie stwierdził niedoboru zapasu.

2. Od 5 lutego 2009 r. Elektrociepłownia wykorzystuje biomasę do produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu z wykorzystaniem bloku ciepłowniczego. Produkcja „zielonej” energii z wykorzystaniem biomasy była prowadzona głównie w okresie poza sezonem grzewczym. Udział energii wyprodukowanej z biomasy w produkcji energii elektrycznej i ciepłej wynosił 14,1%.

W okresie objętym kontrolą Elektrociepłownia poza przedstawieniem do umorzenia świadectw pochodzenia z wytworzonej energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii, uzyskała w 2009 r. dodatkowo 13.986 MW energii elektrycznej, a w 2010 r. – 12.185 MW, potwierdzonych przez prezesa URE świadectwami pochodzenia.

Dla realizacji ciągłości dostaw biomasy w postaci zrębków, trocin, peletów, brykietów oraz postaci luźnej, odpadów i pozostałości z produkcji leśnej, Elektrociepłownia podpisała sześć wieloletnich umów z dostawcami z terenu województw częstochowskiego, świętokrzyskiego oraz mazowieckiego.

3. Elektrociepłownia dysponowała dwoma składowiskami węgla kamiennego o ogólnej powierzchni ponad 32 tys. m², które były zabezpieczone przed pożarem i kradzieżą. Na bieżąco była sprawdzana i rejestrowana ilość oraz temperatura składowanego węgla. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego pożaru na składowiskach węgla. Wyposażenie składowisk węgla w ładowarki i spychacze oraz prawidłowa lokalizacja trasy nawęglania pozwalały na bezkolizyjne dostarczanie węgla kamiennego do kotła energetycznego.

² Dz. U. Nr 39, poz. 338 ze zm.

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.

4. Umowy zakupu węgla energetycznego zawarte w okresie objętym kontrolą z PGE Elektra S.A. w prawidłowy sposób zabezpieczały interes Elektrociepłowni. W rocznych umowach z 31 marca 2009 r. i 24 lutego 2010 r. określono: ilość, jakość, terminy i warunki realizacji dostaw, zasady ewentualnych rozliczeń wtórnych z tytułu stwierdzonych odchyłeń parametrów jakościowych dostarczonego węgla oraz procedury reklamacji ilościowych. Ponadto w wieloletniej umowie kupna-sprzedaży węgla energetycznego z 31 marca 2009 r. przewidziano możliwość stosowania kar umownych dla ww. Spółki za niezrealizowanie wielkości dostaw, ich nieterminowość oraz niedotrzymanie parametrów jakościowych węgla, a dla odbiorcy – z tytułu nieodebrania zakontraktowanej ilości węgla.

5. W okresie objętym kontrolą Elektrociepłownia nie korzystała z kredytów na zakup węgla kamiennego dla zapewnienia ciągłości produkcji elektrycznej.

Wzrost kosztów zakupu paliwa podstawowego, jak i pozostałych kosztów związanych z wytwarzaniem ciepła był powodem wystąpienia Elektrociepłowni do URE o zmianę taryfy dla ciepła. Prezes URE nie wnosił żadnych uwag, akceptując wnioski Elektrociepłowni o zmianę taryfy dla ciepła.

6. Dostawy węgla do Elektrociepłowni były realizowane zgodnie z warunkami określonymi w umowach zawartych z Katowickim Holdingiem Węglowym S.A. Parametry jakościowe dostarczonego paliwa nie odbiegały od parametrów ustalonych w rocznych umowach kupna-sprzedaży zawartych w badanym okresie. Potwierdziła to analiza 19 dostaw zrealizowanych w kontrolowanym okresie.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

* * *

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zostaną one rozpatrzone przez właściwą komisję NIK.